

NHỮNG YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH XANH Ở TỈNH PHÚ THỌ VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP

TS. Đỗ Thị Nắng* - Nguyễn Hoàng Phong** - Trần Thị Thảo**

Du lịch xanh được định nghĩa là các hoạt động du lịch thân thiện với môi trường và có nhiều ảnh hưởng tích cực tới sự phát triển bền vững của nền kinh tế. Dựa trên kết quả khảo sát những yếu tố ảnh hưởng đến phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ, bài viết gợi ý một số giải pháp thúc đẩy phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ trong giai đoạn tiếp theo như tiếp tục đổi mới nhận thức, tư duy về phát triển du lịch xanh cho các đối tượng nhà quản lý, doanh nghiệp, người dân và khách du lịch; hoàn thiện thể chế chính sách về phát triển du lịch xanh; phát triển nguồn nhân lực gắn với phát triển du lịch xanh; phát triển sản phẩm du lịch xanh...

• Từ khóa: tỉnh Phú Thọ, du lịch xanh.

Green tourism is defined as tourism activities that are environmentally friendly and have a great impact on the sustainable development. Based on the results of a survey about factors affecting the development of green tourism in Phu Tho province, the article suggests some solutions to promote green tourism development in the province such as improving awareness of green tourism development for managers, businesses, people and tourists; perfecting institutions and policies on green tourism development; developing human resources for green tourism development; developing green tourism products, etc.

• Key words: Phu Tho province, green tourism.

Ngày gửi bài: 30/11/2024

Ngày gửi phản biện: 27/12/2024

Ngày nhận và sửa sau phân biện: 02/01/2025

Ngày chấp nhận đăng: 17/01/2025

DOI: <https://doi.org/10.71374/jfar.v25.i281.08>

1. Khái quát một số lý luận phát triển du lịch xanh

Một sản phẩm hoặc dịch vụ có thể được coi là xanh khi nó có lợi cho người sản xuất và người tiêu dùng mà vẫn Du lịch xanh được định nghĩa là các hoạt động du lịch thân thiện với môi trường với nhiều trọng tâm và ý nghĩa khác nhau. Theo nghĩa rộng, du lịch xanh là về việc trở thành khách du lịch thân thiện với môi trường hoặc cung cấp các dịch vụ du lịch thân thiện với môi trường. Hiệp hội Du lịch sinh thái Quốc tế (TIES) đã định nghĩa về du lịch xanh (sinh thái) được định nghĩa là “du lịch có trách nhiệm đến các khu vực tự nhiên bảo tồn môi trường, duy trì phúc lợi của người dân địa phương và bao gồm cả việc giải thích và giáo dục” trong đó giáo dục

bao gồm cả cho người làm du lịch và khách du lịch (TIES, 2015). Theo Oxford, du lịch xanh được hiểu là đi đến một khu vực có các yếu tố sinh thái, địa lý hoặc lịch sử tự nhiên với mục đích giáo dục về môi trường là then chốt thay vì yếu tố giải trí đơn thuần. Như vậy, có thể hiểu rằng du lịch xanh là hình thức du lịch gắn với phát triển kinh tế bền vững, dựa trên yếu tố cốt lõi là bảo vệ môi trường và tài nguyên thiên nhiên, bảo tồn đa dạng sinh học và các giá trị văn hóa địa phương.

Du lịch xanh mang lại nhiều lợi ích cho xã hội nói chung và điểm đến du lịch nói riêng. Tổ chức Du lịch thế giới (UNWTO, 2012) và Chương trình Môi trường Liên Hợp Quốc (UNEP) đồng quan điểm rằng đầu tư vào du lịch xanh có thể giảm áp lực về nguồn năng lượng, nước và chất thải, cùng lúc cải thiện đa dạng sinh học và văn hóa, hướng tới phát triển kinh tế bền vững.

Khách du lịch ngày nay cũng có xu hướng lựa chọn các sản phẩm du lịch theo hướng thân thiện với môi trường. Họ lựa chọn du lịch xanh cùng với sự cần thiết của phát triển bền vững đã khiến cho phát triển du lịch xanh trở thành xu hướng. Theo Khảo sát của Ủy ban châu Âu về thói quen tiêu dùng của người dân châu Âu trong năm 2020, có tới 82% số dân Liên minh châu Âu (EU) cho biết sẵn sàng thay đổi hành vi nhằm đảm bảo tính bền vững của du lịch. Một nghiên cứu khác của Viện Nghiên cứu phát triển du lịch (Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam) cho thấy 76% người dân sẵn sàng thực hiện các hoạt động giảm rác thải trong kỳ nghỉ, 45% người dân sử dụng phương tiện di chuyển ít tác động đến môi trường.

Theo Tổ chức du lịch thế giới (UNWTO), sự chuyển đổi xanh của ngành du lịch là rất cần thiết, không chỉ cho hành tinh, mà còn cho chính ngành

* Học viện Tài chính; email: dothinang@hvtc.edu.vn

du lịch, để thúc đẩy khả năng cạnh tranh và tăng khả năng phục hồi, và các khoản đầu tư xanh và đổi mới trong ngành du lịch phải đóng vai trò hàng đầu để hỗ trợ sự chuyển đổi này và việc thực hiện các mục tiêu xanh của Chương trình nghị sự 2030 và các Mục tiêu Phát triển Bền vững (UNWTO, 2023).

2. Phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ

2.1. Khái quát về phát triển du lịch của tỉnh Phú Thọ

Tỉnh Phú Thọ nằm ở trung tâm tiểu vùng Tây - Đông - Bắc, cách Hà Nội 80 km và sân bay Nội Bài 60 km. Phú Thọ có các tuyến giao thông quan trọng như Quốc lộ 2, cao tốc Nội Bài - Lào Cai, đường Hồ Chí Minh, đường sắt xuyên Á và đường sông từ Trung Quốc qua các tỉnh Đông Bắc.

Sự phát triển của ngành du lịch tỉnh Phú Thọ trong những năm vừa qua được thể hiện qua sự gia tăng số lượng khách du lịch, doanh thu dịch vụ lưu trú và ăn uống, gia tăng lao động đủ 15 tuổi trở lên tham gia trong các ngành dịch vụ lưu trú, ăn uống, nghệ thuật, vui chơi, giải trí... Năm 2021 do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19 làm cho các chỉ tiêu khách du lịch, doanh thu, lao động du lịch đều giảm, tuy nhiên, từ năm 2022. 2023 các chỉ tiêu này đều tăng trở lại với mức cao: Lượng khách du lịch năm 2022 tăng so với 2021 hơn 65%, năm 2023 tăng so với năm 2022 trên 33%. Doanh thu năm 2022 tăng hơn 81% so với năm 2021, năm 2023 tăng trên 42% so với năm 2022. Lao động trong lĩnh vực lưu trú, ăn uống, vui chơi, nghệ thuật, giải trí năm 2022 tăng 5,7% so với năm 2021, năm 2023 tăng 9,5% so với năm 2022.

Bên cạnh đó, hoạt động đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng giao thông, cơ sở hạ tầng kỹ thuật thương mại, du lịch, dịch vụ của thành phố Việt Trì cũng góp phần thúc đẩy hoạt động du lịch, dịch vụ trên địa bàn tỉnh Phú Thọ. Theo số liệu từ bản “Kế hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2021-2025” cho thấy tổng nguồn vốn huy động đầu tư cho kết cấu hạ tầng giao thông tạo điều kiện thúc đẩy phát triển du lịch trong giai đoạn 2016-2020 đạt 7.439,34 tỷ đồng (vượt 8,8% so với kế hoạch), trong đó vốn ngân sách Nhà nước chiếm 34%. Bản Kế hoạch cũng nêu rõ nhiệm vụ trọng tâm giai đoạn 2021-2025 là đầu tư nâng cấp hệ thống đường giao thông kết nối các khu điểm du lịch trên địa bàn tỉnh, kết nối giao thông với các tuyến liên vùng, mạng lưới giao thông quốc gia; đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch.

2.2. Căn cứ pháp lý cho phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ

Nhằm cụ thể hóa triển khai Chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2030, UBND tỉnh Phú

Thọ đã ban hành Kế hoạch số 4971/KH-UBND (ngày 27/10/2021), Kế hoạch Phát triển du lịch tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2021-2025.

Trong các kế hoạch của tỉnh đều nêu rõ những yêu cầu của phát triển du lịch như đảm bảo thiết thực, hiệu quả; khai thác hợp lý các tài nguyên, nguồn lực phát triển du lịch theo hướng có trách nhiệm với môi trường và xã hội nhằm phát triển du lịch bền vững”. Yêu cầu này định hướng cho sự phát triển du lịch xanh của tỉnh Phú Thọ giai đoạn tiếp theo, từ đó bản Kế hoạch cũng nêu rõ hoạt động xây dựng và phát triển sản phẩm du lịch theo hướng phát triển du lịch xanh như sản phẩm du lịch văn hóa; du lịch sinh thái, du lịch nghỉ dưỡng, vui chơi, giải trí; quảng bá du lịch, đẩy mạnh liên kết, hợp tác phát triển du lịch; thực hiện đào tạo, liên kết đào tạo để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực du lịch; xây dựng cơ chế chính sách phát triển du lịch.

Tuy vậy, để đạt được mục tiêu phát triển du lịch bền vững và là ngành kinh tế quan trọng thì nội bộ ngành du lịch tỉnh Phú Thọ cần phải nắm rõ những hạn chế thách thức đang ảnh hưởng trực tiếp đến phát triển du lịch xanh, từ đó có những giải pháp phù hợp, đúng đắn, mang tính thiết thực trong bối cảnh hiện nay.

2.3. Kết quả khảo sát và thảo luận về phát triển du lịch xanh tỉnh Phú Thọ

Thông tin về người trả lời khảo sát được trình bày ở Bảng 1.

Bảng 1: Thông tin chung người trả lời khảo sát và nhận thức của họ về về phát triển du lịch xanh

STT	Khách du lịch	Số người (Người)	Tỷ lệ (%)
I	Tổng số người tham gia khảo sát	303	100,0
1	Là sinh viên	273	90,1
2	Là người đi làm	30	9,9
3	Khác	0	0
II	Đã từng đến du lịch ở Phú Thọ		
1	Số người từng đến Phú Thọ	189	62,4
2	Số người chưa từng đến Phú Thọ	114	37,6
III	Nhận thức về du lịch xanh		
1	Đã từng biết về du lịch xanh	242	79,9
2	Chưa từng biết về du lịch xanh	61	20,1
IV	Đánh giá về tầm quan trọng của phát triển du lịch xanh		
1	Rất quan trọng	285	94,06
2	Bình thường	9	2,97
3	Không quan trọng	9	2,97

Nguồn: Tổng hợp số liệu khảo sát của nhóm tác giả (2023-2024)

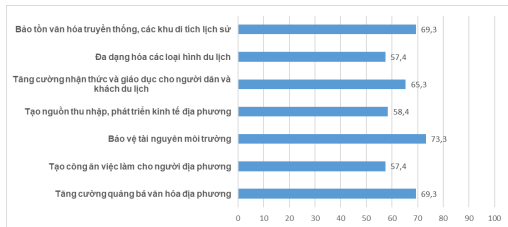
Để tìm hiểu các thông tin về phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ, làm cơ sở gợi ý các giải pháp phát triển du lịch xanh của tỉnh Phú Thọ trong giai đoạn tiếp theo, nhóm nghiên cứu tiến hành khảo sát các cơ sở cung cấp dịch vụ du lịch và các cấp chính quyền tại Phú Thọ, những sinh viên các trường đại học ở Việt Nam và người lao động đang làm việc

trên địa bàn tỉnh Phú Thọ bằng hình thức điền phiếu qua nền tảng trực tuyến và điền bảng khảo sát.

Từ Bảng 1 ta thấy: Tỷ lệ khách du lịch trả lời khảo sát đã từng biết đến về du lịch xanh khá phổ biến, đạt 79,9% tổng số người tham gia khảo sát. Trong tổng số người trả lời khảo sát có 94,06% số người cho rằng du lịch xanh rất quan trọng, 2,97% số người cho là bình thường, và 2,97% số người trả lời du lịch xanh là không quan trọng.

Kết quả khảo sát về nhận thức về những lợi ích của phát triển du lịch xanh tỉnh Phú Thọ: Kết quả trình bày ở Biểu đồ 1, qua đó cho thấy: có 73,3% số người trả lời khảo sát cho rằng du lịch xanh sẽ mang lại các lợi ích “bảo vệ tài nguyên và môi trường”; có 69,3% số người khảo sát cho rằng sẽ có lợi ích về “Bảo tồn văn hóa truyền thống và các khu di tích lịch sử” và “Tăng cường quảng bá văn hóa địa phương”; 65,3% số người cho rằng du lịch xanh sẽ giúp “Tăng cường nhận thức và giáo dục cho người dân và du khách”; 58,4% số người cho rằng sẽ “Tạo nguồn thu nhập, phát triển kinh tế địa phương”; 57,4% số người trả lời cho rằng sẽ có lợi ích về “Đa dạng hóa loại hình du lịch” và “Tạo việc làm cho người địa phương”.

Biểu đồ 1: Tỷ lệ người trả lời khảo sát về lợi ích của phát triển du lịch xanh ở Phú Thọ (%)

Nguồn: Tổng hợp kết quả khảo sát của nhóm tác giả (2023 - 2024)

Từ đó cho thấy phần lớn khách du lịch đều nhận thức được những lợi ích của du lịch xanh. Điều này sẽ đóng góp vào việc tạo ra những thuận lợi cho tiến hành phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ trong giai đoạn tiếp theo.

Kết quả khảo sát nhận thức của khách du lịch về những rào cản, hạn chế trong phát triển du lịch xanh tỉnh Phú Thọ được thể hiện tại Biểu đồ 2.

Theo kết quả khảo sát cho thấy ngành du lịch của tỉnh Phú Thọ còn tồn tại một số hạn chế sau:

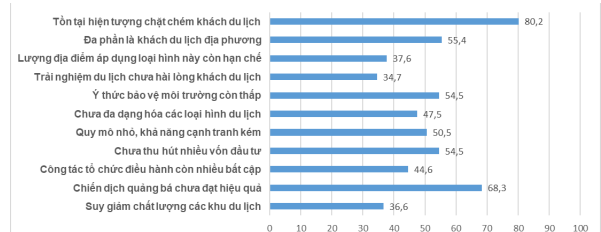
- Hiện tượng tăng giá, chèo kéo khách du lịch: Có 80,2% số người trả lời khảo sát khẳng định điều này. Mặc dù tỉnh Phú Thọ đã có một số biện pháp, tích cực chỉ đạo nhưng tình trạng các khu du lịch hay cá nhân lợi dụng để tăng giá dịch vụ khách sạn, nhà hàng vẫn còn tiếp tục diễn ra đặc biệt tại các điểm bán hàng nhỏ lẻ hay vào các mùa lễ hội.

- Các chiến dịch quảng bá về các địa điểm du lịch xanh vẫn chưa đạt hiệu quả cao: Có khoảng 68,3% người khảo sát cho rằng đây là một điểm hạn chế trong vấn đề phát triển du lịch xanh. Kết quả phỏng vấn sâu khách du lịch cho thấy mặc dù tỉnh Phú Thọ đã tập trung phát triển du lịch theo hướng “Về với cội nguồn”, “Tin ngưỡng thờ cúng Hùng Vương”, nhưng không nhiều khách du lịch biết tới các chiến dịch này.

- Một số hạn chế khác như: Ý thức bảo vệ môi trường còn thấp, chưa thu hút nhiều nguồn vốn đầu tư (54,5% số người trả lời khảo sát); quy mô nhỏ, khả năng cạnh tranh kém (50,5%); chưa đa dạng hóa các loại hình du lịch (47,5%); công tác tổ chức điều hành còn nhiều bất cập, hạn chế (44,6%); số lượng địa điểm áp dụng loại hình du lịch xanh còn hạn chế (37,6%); suy giảm chất lượng các khu du lịch (36,6%); trải nghiệm chưa làm hài lòng khách du lịch (34,7%).

Những mặt hạn chế trên có ảnh hưởng lớn tới phát triển du lịch của tỉnh, đặc biệt là phát triển du lịch xanh trong giai đoạn tiếp theo, đòi hỏi tỉnh Phú Thọ phải đánh giá, phân tích tìm kiếm nguyên nhân và giải pháp khắc phục.

Biểu đồ 2: Tỷ lệ người trả lời khảo sát về những hạn chế trong phát triển du lịch xanh ở Phú Thọ (%)

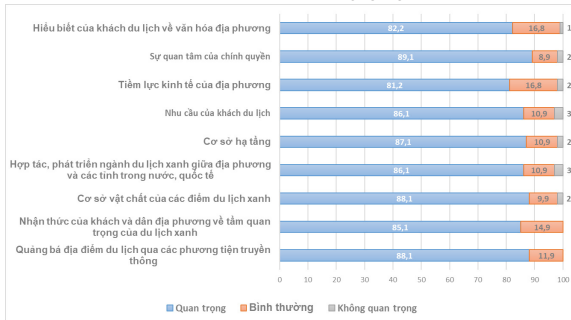
Nguồn: Tổng hợp kết quả khảo sát của nhóm tác giả (2023 - 2024)

Theo kết quả khảo sát trên đây cho thấy có nhiều nguyên nhân dẫn đến những hạn chế nêu trên như: Chưa có nhiều ứng dụng về khoa học công nghệ (73,3%), Chất lượng nguồn nhân lực còn yếu (76,2%), Chất lượng dịch vụ thấp (71,3%), Thiếu liên kết giữa các khu du lịch (71,3%), Nhận thức hạn chế về du lịch xanh (79,2%), Khó huy động vốn đầu tư (77,2%); Ô nhiễm môi trường (77,2%), Chính sách quản lý điều hành còn hạn chế (74,3%), Chiến dịch quảng bá chưa đạt hiệu quả (78,2%), Cơ sở hạ tầng xuống cấp (72,3%); Lượng du khách thiếu ổn định (69,3%), Thu nhập bình quân thấp (68,3%).

Dịch COVID-19 là nguyên nhân có số phiếu quan trọng chiếm ít nhất với khoảng 56,4%.

Kết quả khảo sát về những yếu tố ảnh hưởng tới phát triển du lịch xanh ở Phú Thọ: Được thể hiện ở Biểu đồ 3.

Biểu đồ 3: Tỷ lệ người trả lời khảo sát về những yếu tố ảnh hưởng tới phát triển du lịch xanh ở tỉnh Phú Thọ (%)

Nguồn: Tổng hợp kết quả khảo sát của nhóm tác giả (2023 - 2024)

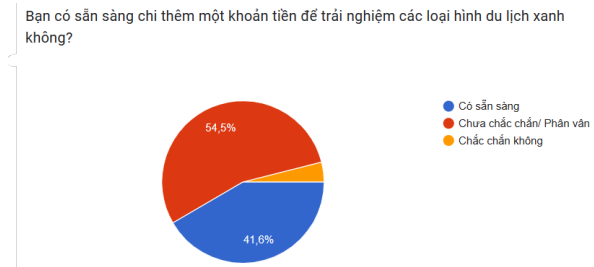
Kết quả trình bày ở Biểu 3 cho thấy: Các yếu tố ảnh hưởng bao gồm từ cả phía cung du lịch xanh và phía cầu du lịch xanh.

Yếu tố từ phía cơ quan quản lý chính quyền và phía cung du lịch xanh: Có 89,1% số người khảo sát cho rằng sự quan tâm của chính quyền, các ban ngành địa phương, Nhà nước là yếu tố quan trọng ảnh hưởng tới phát triển du lịch; 88,1% số người được khảo sát cho rằng yếu tố cơ sở vật chất của các địa điểm du lịch xanh là quan trọng; Yếu tố cơ sở hạ tầng có 87,1% số người cho là quan trọng; 86,1% số người cho rằng việc hợp tác, phát triển ngành du lịch xanh giữa các địa phương và các tỉnh trong nước, quốc tế;...

Các yếu tố ảnh hưởng từ phía cầu cũng được đánh giá ở mức độ quan trọng gồm có: Sự hiểu biết của khách du lịch về văn hóa địa phương (82,2%); nhu cầu của khách du lịch (86,1%); nhận thức của khách du lịch và địa phương về tầm quan trọng của du lịch xanh (85,1%). Qua đó, nhóm khảo sát nhận thấy khách du lịch đã nhận thức rõ được vai trò, trách nhiệm của bản thân khi sử dụng các loại hình du lịch xanh, ý thức bảo vệ môi trường, bảo tồn, phát triển tài nguyên du lịch tại Phú Thọ nói riêng, Việt Nam nói chung.

Về sự sẵn lòng chi trả để tiêu dùng du lịch xanh của người trả lời khảo sát: Kết quả được thể hiện ở Biểu đồ 5 cho thấy: Có khoảng 41,6% số lượng khách du lịch được hỏi sẵn sàng chi thêm một khoản tiền để trải nghiệm các loại hình du lịch xanh, 54,5% còn phân vân, chưa chắc chắn và 3,9% chắc chắn không. Từ đó, ta nhận thấy khách du lịch đã có ý thức và thái độ sẵn sàng khi tham gia trải nghiệm loại hình này. Vì vậy, đòn bẩy để thu hút khách du lịch đến các địa điểm du lịch xanh đến từ việc quảng bá du lịch địa phương, sự quan tâm của các cấp chính quyền nâng cao chất lượng các địa điểm du lịch và cung cấp các sản phẩm du lịch xanh với mức giá cả hợp lý.

Biểu đồ 4: Tỷ lệ số người trả lời khảo sát về mức độ sẵn sàng trả tiền để trải nghiệm du lịch xanh (%)

Nguồn: Tổng hợp kết quả khảo sát của nhóm tác giả (2023 - 2024)

3. Gợi ý một số giải pháp phát triển du lịch xanh tỉnh Phú Thọ

Dựa trên kết quả nghiên cứu khảo sát của nhóm nghiên cứu, đồng thời dựa vào nghiên cứu về quan điểm, định hướng phát triển du lịch của Việt Nam và của tỉnh Phú Thọ trong giai đoạn tiếp theo, thừa kế những kết quả của các công trình nghiên cứu đã được công bố, nhóm nghiên cứu đề xuất một số giải pháp phát triển du lịch xanh của tỉnh Phú Thọ như sau:

Thứ nhất, tiếp tục đổi mới nhận thức, tư duy về phát triển du lịch xanh: Thông qua tăng cường công tác giáo dục và truyền thông nhằm nâng cao nhận thức của người dân tại các điểm du lịch thân thiện với khách du lịch và bảo vệ hình ảnh, môi trường; cần bán hàng đúng giá niêm yết, đảm bảo công tác an ninh trật tự, vệ sinh môi trường đặc biệt tại các điểm lưu trú qua đêm; Thường xuyên tổ chức các hoạt động bảo vệ tài nguyên, môi trường tại điểm du lịch, khuyến khích du khách tham gia như trồng cây, thử nghiệm kỹ năng truyền thông và trao quà lưu niệm cho những du khách có đóng góp tích cực. Đồng thời, tổ chức các gói du lịch giảm giá, khuyến mại nhằm thúc đẩy trách nhiệm tiêu dùng sản phẩm địa phương và nâng cao hiểu biết về văn hóa bản địa.

Thứ hai, chú trọng công tác hoàn thiện thể chế, chính sách phát triển du lịch xanh: Rà soát, sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện thể chế, chính sách, pháp luật, ban hành chính sách ưu đãi về đất đai, thuê, tín dụng để huy động nguồn lực đầu tư; Thiết lập các điều kiện tạo môi trường kinh doanh thuận lợi, kích thích đổi mới, khởi nghiệp sáng tạo, hình thành nhiều doanh nghiệp du lịch có thương hiệu mạnh; hỗ trợ các doanh nghiệp vừa và nhỏ, các hộ kinh doanh du lịch tiếp thu công nghệ mới, kỹ năng số và tiếp cận tài chính; Ưu tiên nguồn lực cho công tác quy hoạch, đào tạo nhân lực, nghiên cứu thị trường, xúc tiến, phát triển sản phẩm du lịch xanh; phát triển du lịch cộng đồng; bảo vệ tài nguyên và môi trường du lịch địa phương.

Thứ ba, phát triển kết cấu hạ tầng, cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch xanh: Cần đảm bảo phát triển nhanh kết cấu hạ tầng hiện đại, đồng bộ và có tính liên kết nội vùng và liên vùng, trong đó tập trung nguồn lực đầu tư hạ tầng giao thông và cơ sở hạ tầng các điểm đến du lịch; Đổi mới, hoàn thiện hệ thống hạ tầng công nghệ thông tin; số hóa các thông tin, hướng tới hình thành và phát triển hệ sinh thái du lịch thông minh; Cần thực hiện các giải pháp ưu đãi, khuyến khích, gắn đóng góp với quyền lợi nhằm thu hút nguồn lực xã hội, nhà đầu tư có công nghệ hiện đại, thân thiện với môi trường để đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật dành cho loại hình du lịch sinh thái.

Thứ tư, phát triển nguồn nhân lực du lịch xanh: Cần xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích thúc đẩy phát triển nguồn nhân lực và thị trường lao động toàn diện, chú trọng đào tạo nhân lực quản lý cấp cao và lao động lành nghề; Đa dạng các hình thức đào tạo; đẩy mạnh xã hội hóa, khuyến khích doanh nghiệp tham gia đào tạo nhân lực du lịch; chú trọng đào tạo kỹ năng nghề và kỹ năng mềm cho lực lượng lao động trực tiếp phục vụ du lịch, đặc biệt là đội ngũ hướng dẫn viên, thuyết minh viên du lịch tại điểm; tổ chức đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng cho cộng đồng dân cư tham gia kinh doanh du lịch và góp phần quảng bá điểm đến, hình ảnh du lịch của địa phương; Tăng cường năng lực các cơ sở đào tạo, trường đào tạo nghề du lịch chất lượng cao tại các khu vực có tiềm năng phát triển du lịch xanh.

Thứ năm, phát triển đa dạng các sản phẩm du lịch xanh: Tập trung phát triển sản phẩm du lịch có chất lượng, đa dạng, khác biệt, có giá trị gia tăng cao và tăng trải nghiệm cho khách du lịch dựa trên lợi thế về tài nguyên của địa phương, phù hợp với nhu cầu thị trường và nâng cao khả năng cạnh tranh của du lịch Phú Thọ; Phát triển mạnh các sản phẩm du lịch xanh chủ đạo, có lợi thế của du lịch Phú Thọ.

Thứ sáu, phát triển và đa dạng hóa thị trường khách du lịch: Thường xuyên tiến hành điều tra, nghiên cứu thị trường, nhu cầu và thị hiếu của khách du lịch đối với loại hình du lịch xanh; Phú Thọ cũng cần chú trọng đến thị trường khách quốc tế như Hàn Quốc, Đài Loan, Nhật Bản, Trung Quốc, các nước Đông Nam Á, các nước Bắc Mỹ, một số nước châu Âu, nghiên cứu khả năng tiếp cận và phát triển thị trường Trung Đông.

Thứ bảy, đẩy mạnh xúc tiến, quảng bá, xây dựng thương hiệu du lịch và hợp tác, hội nhập quốc tế về du lịch xanh: Tổ chức thường xuyên các hoạt động giáo dục nâng cao ý thức và văn hóa phục vụ khách du lịch của doanh nghiệp và cộng đồng dân cư; phát động chiến

dịch làm sạch môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm cho khách du lịch...; Công tác xây dựng thương hiệu du lịch cần tập trung xây dựng, phát triển thương hiệu du lịch Phú Thọ trên cơ sở phát triển thương hiệu du lịch Về nguồn cội, du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng.

Thứ tám, tăng cường ứng dụng khoa học công nghệ: Đẩy nhanh việc chuyển đổi số trong ngành du lịch; phát triển du lịch thông minh; xúc tiến, quảng bá, xây dựng thương hiệu; quản lý khách du lịch và hoạt động du lịch, tài nguyên du lịch, kiểm soát, giám sát và cảnh báo ô nhiễm trên cơ sở ứng dụng khoa học, công nghệ hiện đại và nền tảng công nghệ số; Ứng dụng công nghệ xanh, sạch trong kinh doanh du lịch, bao gồm các ứng dụng di động tiện lợi hỗ trợ du khách; hỗ trợ doanh nghiệp du lịch kết nối, giới thiệu, bán sản phẩm thuận lợi hơn trên môi trường mạng.

Thứ chín, công tác quản lý nhà nước, địa phương về du lịch xanh: Nâng cao vai trò, trách nhiệm của chính quyền địa phương các cấp trong việc xây dựng nếp sống văn minh, bảo đảm vệ sinh, môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm, an ninh, an toàn cho khách du lịch; tạo dựng môi trường du lịch văn minh, thân thiện; Khuyến khích, hỗ trợ cộng đồng bản địa phát huy bản sắc, truyền thống văn hoá, sử dụng các yếu tố văn hoá truyền thống của cộng đồng để trực tiếp tạo ra các dịch vụ thu hút khách du lịch; Quản lý chặt chẽ những hoạt động du lịch và hoạt động kinh tế - xã hội khác có nguy cơ gây ảnh hưởng đến tài nguyên du lịch. Đảm bảo tuân thủ đúng các yêu cầu đặt ra đối với việc sử dụng tài nguyên; Cần tăng cường đầu tư cho lực lượng bảo vệ môi trường, vệ sinh tại các khu vực du lịch, xử lý nghiêm đối với các doanh nghiệp, cơ sở gây ô nhiễm môi trường khi tham gia hoạt động du lịch hoặc thực hiện các hoạt động kinh tế khác gây ô nhiễm môi trường du lịch.

Tài liệu tham khảo:

UBND tỉnh Phú Thọ (2012), Nghị quyết số 30/2012/NQ-HĐND về quy hoạch phát triển du lịch tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2011 - 2020, định hướng đến năm 2030.
 Niên giám thống kê tỉnh Phú Thọ tóm tắt năm 2022
 Quyết định số 147/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ (2020), Phê duyệt chiến lược phát triển du lịch Việt Nam đến năm 2030.
 Nguyễn Thị Thủy Trang (2023), Phát triển du lịch xanh ở Việt Nam: Thực trạng và giải pháp phát triển bền vững, Tạp chí công thương số 10, tháng 4 năm 2023; <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/phiat-trien-du-lich-xanh-o-viet-nam-thuc-trang-va-giai-phap-phat-trien-ben-vung-107192.htm>
 UBND tỉnh Phú Thọ, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch (2022) http://svhttdl.phutho.gov.vn/tin-so-lieu-thong-ke-nganh-van-hoa-the-thao-va-du-lich-phu-tho-nam-2021_2308.html
 UBND tỉnh Phú Thọ (2021), Kế hoạch Phát triển du lịch tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2021-2025. Số 4971/KH-UBND ngày 27 tháng 10 năm 2021.
 Furqan, A.; Ahmad, P.; Mat, S.; Roszman, H. Promoting green tourism for future sustainability. *Theor. Empir. Res. Urban Manag.*, 2010, 8, 64-74
 Mehdi AZAM and Tapan SARKER (2011), Green tourism in the context of climate change towards sustainable economic development in the South Asian Region, Volume II Issue 1(3) Summer 2011.
 Rini Andari and Heri Puspito Diyah Setiyorini (2016), Green Tourism role in creating sustainable urban tourism, *South East Asia of Contemporary Business, Economics and Law*, Vol.11, Issue 2 (Dec), ISSN 2289-1560.
 The international Ecotourism Society (TIES) (2015), What is Ecotourism, <https://ecotourism.org/what-is-ecotourism/>
 United Nations World Tourism Organization (UNWTO), (2023), World tourism day 2023: Tourism and Green Investments, https://webunwto.s3.eu-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/2023-03/concept-note-wtd2023-en.pdf?VersionId=E14TZl3a_WXt_K.Uj12L0wriQ2ZHE9k0

** SV. Nguyễn Hoàng Phong - Lớp CQ60/32.01 - Khoa Quản trị kinh doanh - Học viện Tài chính
 ** SV. Nguyễn Thị Thảo - Lớp CQ60/11.04 - Khoa Tài chính - Ngân hàng - Học viện Tài chính